

Øystein Gaarder

Deres ref.:

Vår ref.: 2025-04-21333/V223

Dato: 03.12.2025

Prøvesvar til innsendelse mottatt 29.08.2025**Art:** Elg**Lokalitet:** Vestby kommune**Sykdomshistorie:** Påkjørt elgkalv, avlivet på stedet. Observert sammen med mor og tvillingkalv.**Obduksjonsrapport:**

Det ble mottatt en elgkalv, okse, som var åpnet i bukhulen. Buk- og brystorganer var tatt ut i sin helhet og medsendt (med unntak av hjertet). Kadaveret inkludert organer veide 62.5 kg. Kalven målte 114 cm fra mule til halerot, og brysomkretsen var 94 cm. Dødsstivheten var ikke intrådt, og de kadaverøse forandringene var ubetydelige. Ernæringstilstanden var under middels hold, med sparsomme mengder subkutant fett og fett rundt indre organer, men det var fett tilstede i ledd, og beinmargen var normal. Kalven var avlivet med et skudd gjennom brysthulen.

Ved ytre undersøkelse ble det observert moderate mengder hjortelusfluer i pelsen og et fåtall flått i huden. I høyre øye var det blødninger i tredje øyelokk. Det forelå pels- og hudskrapninger i bakkant av øyet, ved kinnbeinet og på frem- og bakbein på høyre side. Det fantes blødninger i muskulaturen bak skulderleddet (trolig relatert til avlivningsskuddet). På høyre side av brystkassen var det subkutane blødninger, og i høyre hofteladd ble det også funnet blødninger. Øvrige ledd var uten anmerkning. I halsen, på høyre side, var det blødninger (trolig relatert til stikking og avblødning).

Vomma fremsto som stor og inneholdt fuktig, grovkornet bladverk og gras med frisk grønnfarge og lukt. pH ble målt til 6. Innholdet i bladmagen og i løpen var mer finfordelt; tørrere i bladmagen og mer flytende i løpen. Det ble ikke funnet melkekoagler i løpen. Innholdet i tynntarmen var lys gult og flytende i de fremre delene, som gradvis gikk over til grønnbrunt i de midtre delene av tynntarmen og videre til endetarmen. Etter overgang til tykktarmen var konsistensen var myk, uten perledannelse. Slimhinnen i hele mage-tarm-kanalen var makroskopisk normale.

I luftrør og bronkier var det rosa skum. Hovedlappene hadde sjatteringer fra lys rosa til dyp rød-lilla farge, og de var fastere enn normalt. Mot overflaten fantes lysegrå knuter på omtrent 0.5 cm i dm. Dypere i vevet var det noen områder med kjøttaktig vev, ofte rundt bronkier. Øvrige lungelapper var mer normale i konsistensen, men med samme fargesjatteringer som hovedlappene.

Milten fremsto som lett forstørret, hadde en matt rød farge og var fuktig på snittflaten. Leveren og nyrene fremsto som makroskopisk normale.

Ved parasittologisk undersøkelse ble påvist 4400 *Eimeria* spp. oocyster per gram avføring. I løpe ble det påvist 320 stk *Spiculopteria alces*. Det ble ikke påvist parasitter i tynntarm, heller ikke lungeormlarver, *Giardia* eller *Cryptosporidium* i avføring.

Det ble ikke påvist bakterier i svaber fra lunge eller milt.

Histologisk undersøkelse av lever viste et mildt betennelsesinfiltrat dominert av lymfocytter i sinusoider og flere sentralvener. Stedvis var sinusoidene lett utvidet med betennesceller. Det forelå også små, spredte foci i parenkymet med betennelsesansamlinger og nekrose av leverceller. Snitt fra lungevev viste betennelsesinfiltrasjon i bronkie- og bronkiolevegger, peribronkiolært og i interlobulære septa. Infiltratet besto av lymfocytter, plasmaceller og makrofager. Interlobulære septa var i tillegg utvidet med ødem, og stedvis fremsto alveoler som utspilte og uten innhold. I deler av snittene var det infiltrater i alveolelumen dominert av histiocytære celler, ofte store og vakuoliserte, og stedvis som flerkjernede, og eosinofile granulocytter. Enkelte bronkioler inneholdt tilsvarende betennesceller samt mukøst materiale. Snitt fra en av knutene viste fortettet lungevev hvor normal vevsarkitektur var utvisket, og multifokale blødninger perifert. Det fantes flere områder med vevsødeleggelse med amorft eosinofilt materiale og rester av betennesceller, omgitt av

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.

flerkjernede kjempeceller samt brede soner med makrofager, lymfocytter og eosinofile granulocytter. Andre steder i knuten viste betennesceller i alvolepta og lumen fylt med epiteloide makrofager, eosinofile granulocytter og homogent, eosinofilt materiale (proteinrik væske).

Diagnoser:

Forandringer forenlig med traume

Mild leverbetennelse

Forandringer forenlig med verminøs pneumoni

Påvist *Spiculoptera alces* i løpe

Påvist *Eimeria* spp.-oocyster i avføring

Kommentar: De påviste parasittene i løpe og avføring anses å hatt begrenset betydning for dyret. Lungeforandringene er forenlige med betennelse forårsaket av parasitter, selv om det ikke ble påvist lungeormlarver i avføringen. De uttalte betennelsesforandringene rundt luftveiene kan tale for infeksjon med *Dictyocaulus* spp. Forandringene i leveren er uspesifikke, og både årsak og klinisk betydning er usikre. Prøver fra dyret inngår i videre forskning, og funnene vil inngå i prosjektets samlede resultater.

Med hilsen

Elise Friis Kvigstad

veterinær, forsker

E-post: elise.friis.kvigstad@vetinst.no

DETTE DOKUMENTET ER ELEKTRONISK GODKJENT

Opplysninger om usikkerhet i kvantitative resultater kan fås ved å ta kontakt med laboratoriet. Resultatene gjelder kun for prøvene i svaret og for prøvene slik de ble mottatt. Svaret må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning.